Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі.

СВОБОДА  SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телеф.: BErgen 4-0237, 4-0807. Телеф. УНС: BErgen 4-1016

РІК LX. Ч. 42. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 20-го ЛЮТОГО 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 42. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 20, 1952. VOL. LX.

НОВІ АТОМОВІ ДОСВІДИ

Вашингтон. — Комісія атомової енергії й Департамент оборони спільно оголосили, що роблять приготування до досвідів цілої низки нових родів атомової зброї на Пацифіку в поточному році. В оголошенні сказано, що досвіди будуть переведені на коралевих атолях Еніветок і що всякі засоби забезпеки будуть втримані як під час підготови так і під час самих досвідів. Загально думають, що досвіди будуть виконані весною. Американська оповістка про новий задум приходить негайно після оповіщення, що Британія підготовляє на вересень або жовтень поточного року свої вправи з атомовими винаходами в Австралії. Американські вправи мають відбутися під керівництвом „Об'єднаних Сил Завдання 132", очолюваних ген. майором Персі В. Кларксоном, заступником командувача американських збройних сил на Тихому океані. З короткої оповістки Атомової Комісії й Департаменту оборони, роблять висновки, що тут мова про досвід з давно очікуваною водневою супер-бомбою, що стоїть на чолі усіх теперішніх атомових змагань. Є ще й другий здогад, а саме, що це тільки повторення досвідів з новими родами атомової зброї, одначе більшого розміру ніж ті, що їх випробувано в Неваді минулого року. Атомова Комісія пригадує, що Злучені Держави мають найменше двадцять дві атомові зброї придатні на час миру й війни.

Гувер за швидку реформу федеральної системи адміністрації

Вашингтон. — Колишній президент Герберт Гувер виступив з домаганням, щоб Конгрес узявся негайно до введення в життя реформи федерального персоналу, яку запляновала комісія під його керівництвом три роки тому. Поспіх потрібний з уваги на відкриття зловживання федеральних урядовців. Ці зловживання таврує Гувер як „скандали". Він твердить, що занедбання виконати його пляни довели до теперішних скандалів. З-поміж 18 більших плянів, Гувер надає першенство реорганізації цивільної служби, яка має за завдання признавати кваліфікації кандидатам на федеральні уряди. Ці справи порушив кол. президент на обіді з нагоди закінчення другої Краєвої Конференції для Реорганізації саме в часі, коли з Ню Йорку наспіли вісті про допити двох сотень урядовців з податкового бюра. Слідча судейська лава, складена на доручення департаменту справедливости, буде покликувати свідків для провірки неналежної поведінки запідозрених урядовців.

Департамент справедливости застановляється над заробітками з продажу кораблів

Вашингтон. — Сенатська слідча комісія довідалася, що департамент справедливости прослідкує зиски з продажу надвижки воєнних перевозових кораблів групою людей, очолюваних конґресменом Джозефом Е. Кейсі, демократом з Массачуссетс. У цій групі був теж адмірал Вилйем Ф. Галсі й кол. секретар стейту Едвард Стетініюс. Вони інвестували приватний капітал висотою $101,000, а, закупивши кораблі, головно нафтоналивні судна, заробляли при їх відпродажу $3,250,000. Це виявив в сенатській комісії віцеадмірал Е. Л. Кокрейн, морський адміністратор. Новинкою при тому було це, що корпорація, яка була власницею цих кораблів, продала їх з втратою, а нові власники заробили велетенські суми.

355,000 призначено з Фундації Форда на студії світових відносин

Ню Йорк. — Фонд для Виховання Дорослих з Фундації Форда призначив $355,000 на розвиток нової програми при Товаристві Закордонної Політики, а саме на вивчення розвитку громадянських наук. Цей фонд діє тепер незалежно від Фундації Форда і на його чолі стоїть Брукс Емені. З призначених грошей приділено $205,000 негайно, а решту додадуть пізніше. Ці гроші будуть використані на поширення трирічної програми для розвитку організацій по цілій Америці для вивчення світових справ. Ідеться про те, щоб загальна публіка була познайомлена з відносинами в різних країнах поза кордонами Америки.

Д-Р ГУГЛЕВИЧ І П-НІ БЕНЦАЛЬ МІСТОГОЛОВИ ОБ'ЄДНАНОГО КОМІТЕТУ

У вчорашньому повідомленні про Загальні Збири Комітету Об'єднаних Американсько - Українських Організацій Міста Ню Йорку помилково пропущено, що в склад Комітету, як його містоголови, були обрані, крім поданих, д-р Гуглевич і п-ні Бенцаль, як перший і друга містоголови.

Найбільший злодій арештований

Бруклин. — Поліція арештувала вчора найбільшого банкового злодія — Вилі Суттона. За ним шукали не тільки в цій країні, али по всьому світі, бо його підозрівали в багатьох банкових вломах та грабунках. На списку його злочинів стоїть і напад на банк фірми Брікс в Бостоні, коли пограбовано півтора мільйона долярів з озброєного авта. Спочатку Вилі Суттон подавав себе за кого іншого, та відтиски пальців ствердили тотожність його особи, а директор Мануфекчуререс Трост Компані в Квінсі, Роберт Гофман, пізнав в ньому учасника нападу на цю установу в берені 1950 року.

ДВА КОРАБЛІ РОЗЛАМАЛИСЯ ПІД ЧАС ХУРТОВИНИ

Чатам, Масс. — Найсильніша хуртовина, якої цеі зими зазнало побережжя стейту Массачуссетс, а головно півостров Кейп Код, розламала на двоє два перевозові нафтоналивні судна. На них находилася залога з 85 осіб. На передній частині судна Форд Мерсер(містотою 16,000 тон, врятувалося 32 членів залоги. Вони добилися до Кейп Код напів замерзлі, після того як прибережна сторожа забрала їх на свої рятункові судна. Друга половина судна находиться десь на морі у віддалі п'ятьох миль від берега. Другий нафтоналивний корабель, Пендлтон, містотою 10,-000 тон, розламався теж на двоє недалеко Чатам, одначе невідомо, що сталося з залогою. Його передню частину можна було бачити з берега, але не можна було доглянути знаку життя на ній. Прибережна сторожа, що врятувала 32 моряків, оповідає, що інші члени залоги судна Форт Мерсер загинули. Один втопився, коли його хотіли витягнути на рятунковий човен, бо був затяжкий, щоб дістатися на човен.

ПРИЧИНИ ШПИГУНСЬКОЇ ЛИХОРАДКИ В СОВЄТАХ

АМЕРИКАНСЬКА ГАЗЕТА ПІДКРЕСЛЮЄ УКРАЇНСЬКУ БОРОТЬБУ ПРОТИ РОСІЙСЬКОГО ІМПЕРІЯЛІЗМУ

Бруклин, Ню Йорк. — „Росія боїться, що Злучені Держави виявлять завзяті заворушення між червоними невільниками" — це заголовок довшої інформації Джана Фішера в „Бруклин Ігл" з 14. лютого, в якій автор виясняє причини шпигунської лихорадки в Совєтському Союзі та окремо підкреслює українську боротьбу проти російського імперіялізму в усіх його видах. В статті дослівно написано:

„Росія боїться, що американська публіка довідається, як запекло ненавидять червоний режим його власні піддані та як дуже цей режим боїться своїх власних невільників. Ці турботи є причиною шпигунської лихорадки, останнього вияву чистки в комуністичній гієрархії. Кілька днів тому совєтський делеґат Алексєй П. Павлов на зібранні Об'єднаних Націй в Парижі випустив цього кота з мішка. Відповідаючи на американський засуд видуманих шпигунських обвинувачень в справі Овтиса, росіянин видвигнув погрозу смерти проти американських кореспондентів в Совєтському бльоці,. яким міг би не подобатися Сталін. „Якщо ви запустите свої кігті в наші країни" — бурмотів він — „ми пообтинаємо їх"! Іншу познаку цього спостерігається в останньому наказі українському судові у Львові (Інтересно, що автор в назві Львів вживає правильної транскрипції, — прим Ред.). „Шпигуни і ворожі аґенти це єдиний рід злочинців, на яких ще вдержано кару смерти" — вияснюється в інструкції, додаючи: „Зусилля англо-американських імперіялістів послабити СССР всіма засобами в їхньому розпорядженні роблять суттєвими ці драстичні міри покарання." Преса за залізною заслоною заповнена пересторогами, щоб не дозволити американським шпигунам та допомічним їм місцевим аґентам відкрити що діється. Більшою вісткою, яку червоні намагаються закрити, є збільшувана опозиція проти великорусів з боку не-російських народів Совєтського Союзу. Населення СССР виносить коло 200,000,000, отже більше ніж Злучених Держав. Але в ньому є 14 колись незалежних націй та кого 160 етнічних груп. На кожних 100 мешканців Совєтського Союзу є 53 не-росіянів... Традиції і мрії цих груп вдержують їх в постійній опозиції до Москви. Вони є Ахілевою п'ятою Сталіна. Страх перед тим, що ці опозиційні народи можуть зробити, здержує Москву від нової війни. Кремль залізною заслоною намагається закрити перед нами це джерело слабости. Якщоб американська пропаґанда та інші заходи могли бути мудро скеровані на збільшення надій на незалежність між поневоленими націями, це могло б розбити кайдани, якими ці нації прикуті до Москви. На жаль, багато американських лідерів, хоча і в найкращій вірі, роблять кроки, які послаблюють дух спротиву. Це випливає з їхньої ігноранції етнічних комплексів та історичних аспірацій. Американці підтримують будь-який анти-комуністичний рух еміґрантів. Тимчасом така підтримка дуже часто створює протилежну ситуацію, бо анти-комуністичні групи російських еміґрантів є так само імперіялістичні, як большевики. Інші анти-комуністичні організації критикують Раду Визволення Народів Росії, очолювану Александром Керенським... Вона протиставиться Сталінові і має підтримку американських дипломатів в Німеччині. Але інші не-російські визвольні комітети — Український, Кавказький, Туркестанський та інші — побоюються, що в її плянах для евентуального не-комуністичного Совєтського Союзу скривається намагання поневолити не-російські народи великоросами. Як довго такі побоювання не будуть усунені, мораль націоналістів не може бути піднесена. Цим патріотам належиться запевнення головно тому, що їхній пасивний і активний спротив створює величезне забурення, що тепер турбує Сталіна".

Дату 5-го Українського Конґресу встановлено на 4—6 липня

Ню Йорк. — Український Конґресовий Комітет Америки повідомляє, що речинець П'ятого Конґресу Українців Америки з важливих технічних причин рішено пересунути із заповіджених початково кінцевих днів травня на дні 4, 5 і 6-го липня цього року. Конґрес відбудеться в готелі Статлер в Ню Йорку. Дальші інформації про цей Конґрес та умови і передумови участи в ньому одержать всі українські національні організації і установи безпосередньо.

Почався продаж уділів на придбання Народного Дому в Ню Йорку

Ню Йорк. — На недільних загальних зборах Об'єднаного Комітету виявлено, що після недавнього заінкорпорування Комітету Народного Дому вже почався продаж уділів (шерів) в сумі $25 кожний. Перших 10 уділів закупив Український Хор „Дума". Найбільше уділів, бо 40 на загальну суму $1,000 вже закупила відома наша громадянка п-ні Кульчицька. Приявний на зборах Об'єднаного Комітету відомий наш громадянин і бизнесмен, п. п. Пуйда, закупив таки на зборах 20 уділів на загальну суму $500 і заявив, що він закупить 1% всіх надрукованих на загальну суму 250,000 уділів, отже 100 уділів на суму 2,500 долярів. Закупивши перших 20 уділів вже, він закупить других 20 після того, як буде розпроданих перших двісті уділів на суму $50,000 і в такому самому порядку купуватиме розпродажу кожної черговоі п'ятої частини всіх уділів він купуватиме свою п'яту частину їх одного проценту.

Крім того, всі організації, які самі пови нні закупити по щонайменше 10 уділів на суму $250 кожна, повинні теж розпродати між своїми членами бодай по 100 уділів. Кожна організація дістане окремі декларації для замовлення уділів та окремі квітарі Народного Дому на інкасування повних або частини належностей за замовлені уділи. Комітет підкреслює, що купно уділів Народного Дому це не є пожертви, тільки інвестиція капіталу на підприємство, що має всі вигляди на найкращий розвиток. Згідно з видвигненими на зборах Об'єднаного Комітету пропозиціями та ухваленими резолюціями, кожна українська організація і кожне товариство в Ню Йорку повинні поставити справу уділів Народного Дому на порядок нарад своїх найближчих зборів та призначити одного референта, який спеціяльно займався б цими справами. Крім того, в найближчому часі будуть скликані збори представників всіх організацій а з кінцем березня відбудеться масове віче, присвячене виключно справі Українського Народного Дому в цій метрополії світу.

● 1,595 студентів-чужинців записалося на літній семестер в університеті Коломбія в Ню Йорку.

ДОМАГАЮТЬСЯ ВІД НІМЕЧЧИНИ $2,700,000,000 НА ОБОРОНУ

Лондон. — Міністри закордонних справ Франції, Британії і Злучених Держав запропонували вчора західно-німецькому канцлерові, щоб Німеччина перебрала обов'язок заплатити 2,700,000,000 долярів на західні оборонні видатки. Цю пропозицію передали міністри ШШуман, Іден і Ачесон канцлерові Аденауерові після довших нарад в справах німецької участи в обороні. Д-р Аденауер заявив, що німецький уряд вже довідався про цю пропозицію від Тимчасового Комітету Атлантійської Ради, але він не зможе дати на це конкретної відповіді раніше, як під кінець конференції Ради, що починається в середу в Лісбоні. Державний секретар Ачесон окремо просив Аденауера, щоб Німеччина приспішила своє рішення в цій справі. Наради між західними міністрами і німецьким канцлером тривали вчора майже ввесь день і на них, крім оборонних справ, обговорювано теж проблеми мирового контракту з Німеччиною, що мав би заступити мировий договір. В офіціяльному повідомленні сказано, що в нарадах „зроблено проґрес". Під час нарад французький міністер Шуман часто говорив з канцлером Аденауером німецькою мовою, яку він опановує так само, як французьку.

Амбасадор певний, що Тіто не обманить ЗДА

Ню Йорк. — Твердження деяких американських знавців комуністичної політики, наче б Тіто став тільки хвилево другом Західніх країн на те, щоб опісля їх зрадити, опрокинув американський амбасадор до Югославії, Дж. В. Аллен, який щойно приїхав до берегів Америки. Він твердить, що Югославія захоплена американським способом життя і продукцією і переводить студії над американським промислом і економічним життям, хоч урядовий напрям тієї країни комуністичний і таким залишиться. Аллен твердить, що Тіто називає себе комуністом закидаючи Сталінові й Совєтам зраду комунізму, отже він не погодиться з Кремлем. Він називає совєтську систему державним соціялізмом, а це не те саме, що комунізм.

Труман за $85,000,000 на Червоний Хрест

Вашингтон. — Президент Труман звернувся до населення Злучених Держав призбирати найменше $85,000,000 на потреби Американського Червоного Хреста, кажучи, що ця установа „опинилася перед небувалими вимогами в мирних часах". Проклямація президента призначує місяць травень на всенародні збірки на Червоний Хрест. Під час таких збірок будуть іти зазиви до дарунку крови для вояків і для цивільного населення. Крім того, як пригадав президент, А. Ч. Х. опікується родинами вояків, а минулого року призначив із своїх фондів $14,000,000 на поводян.

О'Коннор жадає зірвання зв'язків з Чехією

Вашингтон. — Сен. Герберт Р. О Коннор, демократ з Мериленду, зажадав в Сенаті, щоб добиватися зірвання дипломатичних зв'язків з чехословацьким комуністичним режимом, зголосивши відповідну резолюцію. На його думку, треба відтягнути признання чехословацького уряду доки не буде випущений на волю американський кореспондент громадянин Вилйем Овтис, засуджений за шпигунство. Резолюцію зголосив О Коннор чотири дні після того, як сенатор Там Конналі зажадав пірвання зв'язків з комуністичною Угорщиною

Перон має свій плян поборювання кризи

Буенос Айрес. — Щоб припинити познаки інфляції, президент Хуан Перон придумав переміну аргентінської рільничої політики. Досі аргентінські хлібороби були упосліджені у цінах за свої продукти, а за новим пляном Перона, вони мають дістати ціну за цьогорічні жнива на 33% вищу ніж давніше Перший раз також Перон проголосив крізь радіо, що його країна найшлася в поважнім положенні і вимагав, щоб населення збільшило свою продукцію на 20%. Він теж зажадав від населення ощадностей у видатках і більше суворого особистого життя. Робітникам обіцяв Перон, що ціни на продукти будуть заморожені і тому вони не потребують побоюватися подорожіння харчів.

Зміни руху на літовищах

Ню Йорк. — Президент Нешенел Ер Транспорт Координейтінґ Коміті — Кап. Едді Рікенбекер, заявив, що рух літаків на літовищі Ля-Ґвардія буде обмежений на 226 денно. Ці ступневі обмеження зачинаються негайно, а їх закінчиться до 1 березня ц.р. Перед зачиненням літовища в Нюарку літовище Ля Ґвардія мало 520 летів денно тепер є їх там 620, а після 1 березня ц. р. буде тільки 454. Згідно з заявою Кап. Рікенбекера численні приватні летунські лінії добровільно погодилися перенести свої операції на інші літовища, головним чином на літовище в Вестчестер, а навіть до Бріджпорт в Конн., та Филаделфія.

В зв'язку з цим, Союз летунів видав звернення до своїх членів в цілій державі, домагаючись співпраці в справі більшої безпеки на всіх літовищах, що лежать в околицях густо заселених міст.

Тимчасом внесено просьбу про відчинення літовища в Нюарку для денного тільки руху військових літаків типу джет. Цю просьбу вислано до головної квартири в Вашинґтоні.

Дивна міжнародня помилка

Буенос Айрес, в Аргентині. — Керівник британської амбасади Ричард Аллен передав аргентінському урядові протест проти стрілів аргентінського корабля на британську наукову експедицію в околиці Південного полюсу, а саме в базі Говп Бей на кінці острова Ґрагама. Представник Аргентіки сказав амбасаді, що аргентінський уряд вважає цей припадок „нещасним". Він трапився через непорозуміння команданта аргентінського корабля, що находиться на водах південних підбігунових околиць. Про стріляння з аргентійського корабля понад голови британської наукової експедиції сповіщали газети в неділю 3 лютого, поміщуючи довші згадку про цю справу. Це трапилося в п'ятницю 1 лютого, коли британський корабель Джан Бріско почав висаджувати членів експедиції. Після вияснення аргентінського уряду, що це сталося внаслідок непорозуміння капітана аргентінського корабля, британська виправа відновила свою працю.

● Картину „Вашинґтон при переправі через ріку Делевар", намальовану артистом Емануелем Люце, перевезли з Тексасу і примістили коло місця переходу тому 176 років, званому тепер Вашинґтон Кроссінґ, Па.

ПОГОДИЛИСЬ НА ПОЛІТИЧНІ РОЗМОВИ В СПРАВІ КОРЕЇ

Токіо. — Аліянтські і комуністичні представники на переговорах в Панмунджом досягнули вчора повне порозуміння щодо політичної конференції для полагодження корейських проблем впродовж 90 днів після підписання військового перемир'я. Порозуміння досягнено після того, як аліянти з деякими застереженнями приняли комуністичні пропозиції щодо рекомендацій для урядів воюючих країн. Обі делеґації погодились на те, щоб самі заінтересовані уряди вирішили порядок нарад майбутньої політичної конференції та встановили, які справи повинні бути обговорені. Комуністи, виходило б, не втрачають надії, що їм пощастить поставити на порядок нарад справу Формози, мирового договору з Японією та інші азійські проблеми. Аліянти дали виразно до зрозуміння, що вони обговорюватимуть тільки ті проблеми, які відносяться безпосередньо до Кореї. Тому теж аліянтська делеґація не погодилася на комуністичну пропозицію, щоби в рекомендаціях назвати „Корею та інші справи". Дальші подробиці, — зокрема справа місця переговорів, мають бути обговорені та устійнені штабовими старшинами. Тимчасом, комуністи змінили вчора своє попереднє становище, яке передбачувало згоду обох сторін на тих невтральних представників, що мали б брати участь в контролі виконання постанов перемир'я. Червоні змінили своє становище після того, як аліянти рішучо відкинули комуністичну пропозицію, щоби до таких невтральних зараховати теж Совєтський Союз. — Північно - корейський представник твердив, що коли „Совєтський Союз не є невтральний, тоді взагалі немає невтральних на світі", додаючи, що коли аліянти не погодяться на совєтську участь в контролі, тоді комуністи вирішать цю справу без згоди аліянтів. Під кінець вчорашніх нарад комуністи погодилися на те, щоб Міжнародний Червоний Хрест заопікувався полоненими та доставив їм потрібні харчі, одяги і медичну допомогу.

Північні Корейці ведуть партизанку проти червоних

Токіо. — Аліянтське командування виявило, що розчаровані комуністичними порядками північні корейці тепер не тільки припиняють боротьбу проти аліянтів, але щораз більшими групами переходять в ліси і гори та разом з південними корейцями творять сильні партизанські відділи для боротьби проти червоних. Аліянти переконані, що ця партизанська війна у великій мірі стоїть комуністам на перешкоді в зусиллях сконцентрувати нові сили та приготовити їх до нового наступу. Партизанські відділи намагаються не входити у фронтову війну з комуністичними військами, але вони наносять червоним багато шкоди і втрат саботажами та постачають важливі інформації аліянтам. Партизани добре озброєні та зорганізовані цілком по військовій лінії. В теперішньому застою в боях на фронті, партизанська акція у ворожому запіллі має велике значення.

Понад 800 з числа пропавших вояків на листі полонених

Вашингтон. — Департамент оборони заявив, що 816 офіцерів і вояків, що давніше були поміщені в списку „пропавших в бою" в Кореї, поміщено тепер на списку полонених. Поправку переведено на підставі листів, які наспіли від полонених до їхніх родин в Америці. Родини ручать, що листи не підроблені. Департамент оборони вказує теж на найменшу кількість— бо тільки 237—воєнних жертв минулого тижня від початку ворожих дій у Кореї.

Москва перестерігає перед новою війною

Москва. — Офіціяльні совєтські публікації попереджують тепер населення Совєтського Союзу цілком виразно про можливість нової світової війни, заповідаючи, що така загроза перестане існувати тільки після знищення капіталістичних систем. Пересторогу проголошено в „Питаннях філософії", публікованих Філософічним Інститутом Академії Наук СССР. В. В. Ніколаєв, інтерпретуючи теперішню комуністичну доктрину, покликується на Сталіна і твердить, що тепер не може бути й мови не тільки про скасування державної системи, але навіть про її послаблення, як довго існує „капіталістичне оточення" та можливості зовнішніх конфліктів. Навпаки, теперішня ситуація — пишеться в статті — вимагає ще більшого зміцнення совєтської держави та її військової могутности, щоб „могти завдати рішальний удар новим аґресорам". Совєтський орган в дальшому твердить, що хоча Совєти й перемогли в другій світовій війні, проте ця війна не тільки не зменшила, але ще збільшила загрозу нових конфліктів і така загроза існуватиме так довго, аж доки не буде знищений капіталізм. На закінчення журнал повторює твердження про „непереможність" Совєтського Союзу.

ПЕРЕД КОНФЕРЕНЦІЄЮ РАДИ АТЛАНТІЙСЬКОГО ПАКТУ

Лісбона. — На чоло міжнародних подій висувається тепер конференція Ради Атлантійського Пакту, що почнеться тут в середу, 20-го лютого, та до якої вже завершено підготовку. Конференцію самих міністрів закордонних справ, які творять Раду, попереджено довгими нарадами військового і господарського комітетів та „трьох мудрців", Аверела Гарримана від Злучених Держав, французького представника Жана Моннета та британця сер Едвина Пловдена, які мали складне завдання приготовити проєкт спільної програми озброєння, яку західні аліянти могли б виконати без переставки своїх господарств на воєнну стопу. Головні труднощі в тому, що військовики домагаються більше, ніж господарства поодиноких країн можуть дати без загрози для своєї рівноваги. З загальних інформацій виходить, що комітетам пощастило у великій мірі узгіднити розбіжності військових потреб та господарських, можливостей і приготовити Раді відповідний проєкт ухвал. Крім того, Рада має на порядку своїх нарад цілу низку інших справ, зв'язаних з европейською обороною, включно з участю в ній Західної Німеччини та німецько-французьким спором в справі Саарщини, як теж мировий контракт з Німеччиною,

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ІДЕЯ ВОЛІ ЯК ЗВ'ЯЗОК

Бувша редакторка лондонського „Економіста", Б. В. Джексон, яка перебуває тепер в Америці, висловлює на сторінках Ню Йорк Таймс-у своє приємне здивування з приводу цього, що в цій країні згадують смерть англійського короля Юрія VI. з великою пошаною і любов'ю, так, якби це було в самій Англії, чи в якійсь частині Британської спілки Народів. Вона думає, що це тому, що вшановуючи пам'ять Юрія VI, віддається пошану в першу чергу таким прикметам людини, які всюди, в кожній країні й в кожній нації, ставиться дуже високо. Це простота, щирість, обов'язковість, порядність і зразковість у родинному житті й цілковита відданість у службі для добра країни. Отже люди згадують не так короля, як добру людину, яка в найтяжчих хвилинах нації була дійсно з народом і переносила з ним важкі удари, які на неї спадали.

Але для Англії король це ще символ, який об'єднує не тільки англійську націю, але британську імперію,— чи як тепер зветься — Британську Спілку Народів. Цей символ не пішов до гробу разом з померлим Юрієм VI.; його продовжує тепер його дочка Єлисавета II., яка заповіла, що йтиме у всьому слідами свого батька.

Цей символ сьогодні Англії дуже потрібний. Це пізнати хоча б по тому, що на ту тему пишуть американські кореспонденти з Англії. Англійський нарід інстинктовно відчуває, що переживає таку велику кризу, яка вимагає від нього усіх зусиль, щоб вдержатись при житті, а не тільки при давній величі й славі. Так теж треба розуміти оті всі величаві маніфестації, що відбулись, а які мають за собою кілька сот років історії й традиції. Оці похоронні чи інші середньовічні церемонії вже навіть у самій Англії почали вважати анахронізмом. Сьогодні воно набрало нового, глибокого змісту, стаючи підйомом для нації, яка опинилась у великій небезпеці.

Американський нарід свого часу воював з англійським королем і його не любив. Щойно останні британські монархи, відомі з своєї демократичности, почали з'єднувати собі в Америці ширші симпатії, які дуже зміцніли у час двох останніх світових воєн. Тоді стало наявним, як дуже потрібна тісна кооперація між Англією і Америкою. Гітлер затіснив цей американсько-британський зв'язок, як став загрозою миру і свободи в світі. Ще більше зблизив ці дві країни Сталін комуністичною агресією та кремлівським імперіялізмом. Це властиві причини (поза чисто людськими), які викликали в Америці такі глибокі симпатії з приводу смерти англійського короля. Звідси теж щирі побажання, щоб молода британська королева продовжувала ту лінію, якої держався її батько, що був теж першим британським монархом, який відвідав Злучені Держави.

Не зважаючи на ввесь блеск, з яким ховала Англія свого короля, справжнє положення цеї країни таке, що вона без допомоги Злучених Держав не могла б сьогодні навіть своїх фінансів упорядкувати, хоча Єлисавета II. одідичила імперію з 600 мільйонами різних народів. Ця імперія сьогодні ще належить до вільного світу. Одначе комуністична агресія, користаючи з різних недоліків імперії, наступає на неї в різних її слабих місцях, щоб її розбити і втягнути в совєтську сферу впливів. Американський нарід це добре знає і розуміє, бо і його свобода загрожена з цього самого боку. Тому саме, рятуючи Англію, він рятує теж і себе самого.

Тим, і головно тим, треба пояснити собі велике зацікавлення американців усіми подробицями, зв'язаними з смертю англійського короля Юрія VI. та з вступленням на престол його дочки Єлисавети II. Обидві країни в'яже щось більше як король чи королева. Це — свобода.

Чистка жидів в совєтській армії

Протижидівські настрої в Совєтському Союзі позначилися ще в часах розламу між Сталіном і Троцьким в 1920 роках, який довів до суду над „старими большевиками" в Москві в 1930 роках, коли то вичищено теж значну частину жидів з-поміж головного комуністичного проводу. Чистка, що виглядала спочатку як особистий розрахунок між провідниками, прибрала з часом ширші розміри в деяких совєтських установах. Найбільше відчула цей напрям совєтська армія, а інформації, які призбирав Джуд Л. Теллер, співробітник бостонського „Крисчісн Сайенс Монітора" вказують, що вона стала засадою в команді совєтської армії, що найшлася в під-совєтській зоні Німеччини. Початок до переводження чистки цієї армії з жидів дав ще на весну 1946 р. ген. Василь І. Чуйков, що від того часу дістав пост верховного командувача совєтської армії Східної Німеччини і голови Совєтської Контрольної Комісії в Німеччині. Колишній російський офіцер, очевидно жид, що тепер перебуває в Ізраелі, вів щоденник в часі своєї служби і записав промову генерала Чуйкова на параді армії, коли ген. Чуйков висловив глибоке невдовілля з вигляду совєтської армії. Шукаючи за причинами того, Чуйков сказав: „Єдине вияснення на це — це ваше недбальство в позбуванні жидів. Жиди — це завжди розкладовий елемент".

Жидівські офіцери з його оточення остовпіли, коли це почули. Вони передали ці слова його безпосередньому зверхникові, тепер ішньому віце-міністрові війни, маршалові Соколовському, одначе ген. Соколовський злегковажив цю скаргу. З того часу у військових колах настала мода висміювати жидів, як офіцерів, так і простих вояків.

Відклики до вищої влади не помагали, навпаки, жидів почали звільняти з армії або переносити в інші околиці. Жиди, з часом самі зрозуміли безвихідність свого положення і тому, коли в 1948 р. вибухла війна між жидами й арабами в Палестині, багато жидів, що служили в совєтській армії в Німеччині, здезертирували зі служби, присдналися до звичайних втікачів і переїхали до Ізраїля. Деякі з них вступили до армії, воюючи проти арабів, а тепер вони проживають анонімно у страсі, щоб совєтське МВД не досягло їх і на їхній батьківщині.

Знавці совєтських відносин, розглядаючи причини антисемітизму в совєтській армії приходять до такого висновку в цій справі: 1. Кремль переконаний, що жиди-вояки симпатизують з своїми земляками в державі Ізраїля і в Західніх країнах, отже вважає за небезпечне тримати жидів в армії в Німеччині на кордонах Західньої Европи; 2. Коли тепер комуністи вербують колишніх націстів до комуністичної партії, то жиди мають підставу обурюватись такою швидкою переміною настроїв до націстів серед совєтських кіл. Кремль побоюється, що жиди можуть саботувати змагання Кремля і відстрашувати націстів від служби для Совєтів; 3. Совєтські вояки у Східній Німеччині мають нагоду приглянутися вищому ступневі життя в Західній Німеччині, а жиди можуть використати цю нагоду до поширення невдовілля серед совєтських вояків і настроїти значні її частини проти комуністичної влади.

Щоб виключити саботаж на вищих місцях, совєтська верховна команда переносить жидів, що займають становища різних командантів, в глибину Совєтського Союзу, пояснюючи це тим, що вони віддали вже свої прислуги совєтській батьківщині і що прийшов час дати їм легчу службу. Таке переношення називають в армії „аріянізацію", яка нагадує гітлерівську систему в Німеччині.

Вислужених совєтських вояків, звичайно посилають на становища, які вони займали заки пішли до армії або на рівнорядні інші становища. Це дає нагоду совєтській владі звільнити зі служби на вищих позиціях жидів у Ленінграді та в інших середовищах і заступати їх не-жидами. За те не-жиди, що приїхали на місце людей, що пійшли до війська, залишаються на нових становищах навіть після повороту вислужених вояків. Знову ж, жидам-ветеранам армії кажуть, що нема для них відповідних місць, якщо це високо вишколені технічні сили і дають їм підрядні становища. Коли деякі ветерани-жиди не хочуть прийняти праці звичайних робітників і волять виждати, аж для них відкриється місце, таких совєтська поліція арештує як волоцюг або „непевних" і передає владі на кару.

Якщо ж такі ветерани належать до комуністичної партії і відважуються апелювати до партійних організацій, тоді починається на них, таки серед комуністів, нагінка під гаслом, що це „сіоністи" і їх викидають з партії. Викинені з партії, вони швидко находять своє місце в шахтах урану або в підбігунових таборах невільничої праці, як це буває з іншими совєтськими підданими. У цьому відношенні, жиди тепер зрівняні з іншими підсовєтськими національними групами, а це може мати свій відгомін за кордонами Совєтського Союзу.

Ім'я Української Дивізії—чисте

(Надіслане з Европи).

Не йде про те, чи тодішній провід Західньої України поступив доцільно, коли погодився і всіляко сприяв організації Української Дивізії „Галичина". Це могло б бути предметом окремої дискусії. Идеться про звичайних старшин і вояків, що зі зброєю в руках йшли боронити не третій Райх, але визволяти Україну. І от ці вояки та старшини I. Української Дивізії, без крихітки власної провини, несли на собі тяжке обвинувачення в тім, що вони, мовляв, „нацистські коляборанти". Пляма кинена людьми непоінформованими, або злої волі кидала тінь на всю українську визвольну боротьбу і на нашу справедливу справу.

Очистити ім'я Дивізії, звільнити хоробрих українських вояків від закиду в коляборації з ворогом — це було завданням всіх українців, і, треба сказати, всі вони справді, по змозі своїх сил, здібностей і можливостей намагалися спричинитися до очищення імени I. Української Дивізії.

Насамперед, в обороні чести українського вояка, виступила українська преса та майже всі українські громадські, суспільні і політичні центральні організації. Зокрема слід відзначити працю переведену в цьому напрямі Українським Конгресовим Комітетом. Велика доля праці в обороні чести українського вояка була виконана ЗУАДК-ом і зокрема Дирекцією ЗУАДК-у в Европі. Завдяки кількарічної праці Европейського Представництва ЗУАД Комітету, його Дирекція може повідомити офіційно українське суспільство про остаточне розв'язання справи кол. членів Української Дивізії і про цілковите допущення їх до переселення в Злучені Держави.

Як відомо, кол. члени I. Української Дивізії, що перед організацією Української Національної Армії мала назву 14 СС--Дивізія „Галичина", не були допущені до переселення в Америку ДП-Комісією, як також їм було відмовлено в ДП-статуті ІРО, що було першою передумовою для їхньої кваліфікації на переселення до ЗДА.

Лише в липні 1951 р., ДП-Комісія зняла заборону для кол. членів Дивізії на переселення і дозволила на їхній вступ до ЗДА. Щойно тоді почалися турботи, щоб зискати для цих українських вояків ДП-стутус в ІРО.

ІРО, на підставі своєї конституції, відмовляло цим українським воякам в ДП-статусі через те, що вони своєю службою допомогали ворогові проти аліянтів, членів ОН. Ціла проблема оберталася навкола питання — чи були кол. вояки I. Української Дивізії добровольцями.

Треба було прикласти багато праці, щоб переконати міродайні чинники ІРО, що військова служба кол. членів Української Дивізії не була добровільна. Наслідком цього переконування, головний директор ІРО, Доналд Кінґслей, видав, з датою 26 вересня 1951 р., спеціяльне розпорядження, в якому офіційно стверджувалось, що без конкретних доказів у окремих випадках, слід уважати, що служба в Українській Дивізії не була добровільна. В той спосіб значна кількість кол. дивізійників змогла дістати ДП-статус, пройти просесінґ, одержати візи і виїхати до ЗДА, хоч часу для цього вже було небагато.

Всі еміґраційні справи, як відомо, були переглядувані ІНС (Еміґраційна і Натуралізаційна Служба), і у випадках, коли в берлінських архівах було знайдено власноручну заяву апліканта (напр., запис до старшинської школи), в якій було зазначено, що аплікант вступив до Дивізії добровільно, ІНС виключав такого апліканта від еміґрації до ЗДА. Таким чином стримано виїзд чотирьох аплікантів.

Справу цих чотирьох аплікантів особисто вів директор ЗУАД Комітету на Европу, Михайло Радик, що сам є, як відомо, американським адвокатом. На його домагання одну з цих справ, а саме п. Ігоря Гарматія, з родиною, взято під формальне переведення, як справу взірцеву. Ігор Гарматій зізнав, що вступив до Дивізії з власного бажання, але під моральним примусом, бо було роблено різні натиски, щоб спонукати молодих людей до військової служби.

Комісія, що розглядала справу Ігоря Гарматія, вирішила виключити цього апліканта від еміграції до ЗДА на основі таких трьох пунктів:

1. на основі § 13 ДП-закону — служба у ворожій армії по боці Німеччини,

2. зв'язок Української Дивізії з німецькими СС-ами;

3. аплікантові не належиться ДП-статус в наслідок добровільного вступу апліканта до військової формації, що допомогала німецькій армії проти аліянтів.

Проти цього рішення адвокат М. Радик відкликався до апеляційної інстанції, що під той час знаходилася в Мюнхені, подаючи правниче обосновані арґументи, а зокрема те, що Українська Дивізія була звільнена ДП-Комісією і під § 13 ДП-закону не підпадає а тим самим Дивізія не вважається частиною німецьких СС-ів і

(Закінчення на ст. 3)

М. Барвінський

Дружній череді і вовк не страшний

На мою статтю в „Свободі" з 23 січня ц. р., про потребу об'єднання українських економістів відгукнувся д-р М. Дудра своєю статтею — „Завдання Українських Економістів" (див. „Свобода" з 13 лютого, ц. р.) Мимо потреби об'єднання економістів - теоретиків, про що в достатній мірі було вже висловлено в моїй попередній статті (так і в статті д-ра Дудри), на нашу думку, до такого об'єднання мусять стреміти й наші українські господарники-практики, бо як справедливо зазначено в згаданій статті д-ра Дудри, нова еміграція виказує неаби який розмах в господарських справах. Число приватних та кооперативних підприємств росте, але все це росте самотужки, одинцем, а тому, як каже наша народня мудрість, „хто сам несе, той і до віку голосе". Адже наші чи то кооперативні чи й приватні підприємства тут на еміґрації перебувають серед моря інших підприємств, які з ними конкурують. Коли б ще українські підприємці об'єдналися (очевидно, що не для забави), то на цьому виграла б як їх особиста справа, бо „дружній череді вовк не страшний", так й загальнофахова й загальноукраїнська, бо „тільки в спілці наша доля, наша радість, наша воля", а „самотиння — сиротиння".

Ініціятивний ґурток українських економістів. (господарників) закликає економістів - теоретиків кооператорів і наших українських бизнісменів відгукнутися на наш заклик про утворення Об'єднання Українських Економістів, бо, як говорить українська народна мудрість: „одному і в раю нудно", або „одному не робота, а нудота", а „де сім, там щастя всім". Коли ми будемо мати вистачальну кількість бажаючих присднатися до нашого об'єднання, будуть скликані установчі збори. Щоб прискорити скликання установчих зборів, проситься листовно подати заяву — повідомлення про себе на таку тимчасову адресу:

Shevchenko Scientific Society
Economic Section
50 Church Street, Room 252
New York 7, N. Y.

В заяві просимо зазначити своє погодження взяти участь в організації Об'єднання Українських Економістів, прізвище й ім'я, освіта і вузчий фах, або назва підприємства.

Пам'ятаймо, що спілка — велика сила.

П. Савчук

Що скажуть майбутні покоління?

Живемо в добі повного розвитку національної свідомости українського народу, що бореться за свої суверенні права, за свою суверенну українську державу.

Наш нарід має глибоку любов до своєї батьківщини. Дух посвяти, що вів наших предків на боротьбу, віками бурлив у нашій крові, а тепер ще більше піднявсь у нашому новому поколінню, в нових борцях за волю України.

Нині, коли наша українська справа визволення України потрохи виходить на світову арену, коли Український Конґресовий Комітет направду по-діловому занявся цею справою в Америці, й коли вирішується питання допомоги революційно-підпільній боротьбі за залізною заслоною, дехто з нас стоїть ще далі осторонь громадської праці.

Коли одні сплатили свій національний даток, підтримуючи українську справу, незалежно чи вони повернуться на рідну землю, чи ні, то інші забувають про свій національний обов'язок.

Що скажуть майбутні покоління про таких своїх батьків, які будучи на волі — жаліють тих кілька долярів на загальну справу?

Коли большевизм піднявся на ввесь ріст і наступає на ще вільні землі, дехто з нас і до цього байдужий. А пригадаймо собі, як то було, як большевизм був за плечима і смерть над головою? Що ми тоді казали? Як ми молились до Бога! Не один казав: „О, Боже, дай мені ще хоч трохи пожити на волі!" Бог вислухав не одного молитву й дав йому жити в спокою на волі, на вільній американській землі, не лякаючись, що підїде „чорний ворон". Вислухає Бог і тих, що щиро бажають вернути на рідну, але вільну нашу землю.

Пам'ятаймо, що українська еміграція є представником Воюючої України, яка бореться за свою незалежність. Наш національний даток це цеглина до побудови української незалежної держави. На нас дивляться американці й по нас оцінюють ввесь український народ.

Щоб роз'яснити американцям, як український нарід бореться за здійснення передових ідеалів людства, за справжній демократизм, на це потрібні також і матеріяльні засоби. Хто направду прагне визволення, кому дорога ідея української справи, хто сповнений щирим бажанням допомогти своєму народові для осягнення спільної мети, той мусить відгукнутись на Комунікат Українського Конґресового Комітету Америки і зложити Національний Даток.

Наше завдання ширити правду про Україну і її боротьбу. Край у цьому зробив і робить багато ціною життя. Отже віддає найдорожче за волю України. Від нас життя ніхто не вимагає. Живім, веселімся радісним життям на волі, але не забуваймо за героїчну боротьбу на рідних землях.

В такий відповідальний момент, в якому знаходиться український народ, ніхто з нас не може стояти осторонь. Всі ми мусимо включитися в акцію визволення України.

Микола Галій

РОСІЙСЬКА ДЕМОКРАТІЯ

(В СВІТЛІ ДОКУМЕНТІВ).

2)

При чому тут Карпатська Україна. Австрія і український самостійницький рух? То ж часом, навіть у слуг Сталіна, прориваєтся мимовольна правда:

„...Споконвіку Україна була колонією в російського царя. Царат запроваджував політику русифікації. Вищі кляси української суспільности зрусифікувались. Капітал русифікував Україну. Кваліфікованих робітників він брав із Ленінграду, Москви, Уралу. Російський пролетаріят ішов на заводи, будовані на Україні". (В. Затонський: Національна проблема на Україні, ст. 9, 10, 16, 17, ДВУ 1926). А що запроваджує в Україні тепер Сталін — знають навіть „демократи".

А тепер загляньмо до тайного архіву Его Императорського Величества. Послухаймо, що там говорять про „единство русского народа":

„...Признавалось бы полезным принять за общее правило, чтобы в учебные заведения округов: харковского, киевського й одесского назначать преподавателей преимущественно великороссов, а малороссов распределить по учебным заведениям С-Петербурского, Казанского и Оренбурского округов". (Дело канц. Мин. Внутренних Дел № 339).

Тепер погляньмо і на це, як творять „единство" демократи геніяльного Йосифа Вісаріоновича:

„...За останні 11 місяців ми вигнали зі шкіл до 4,000 учителів українських націоналістів, махнівців, петлюрівців, що змикалися з польськими фашистами за відірвання України від Росії". (Известия, 17. апреля 1943).

„...В одному з ройонів України звільнили зі служби 300 учителів, в другому 100 учителів українських за контрреволюцію. Для звільнення служили такі причини: „визивает подозрение", неясние места в автобиографии", „ставленник врага" і т. д. (Правда, 1938).

Тепер гляньмо, як то справжні українці, як пише п. Лайонс почувають себе росіянами від століть і, як ними опікується російська влада:

„...На засіданні правничої комісії в Правничому Інституті, виступив молодий учений Петренко-Самійленко і, замість дискусії по причитаному рефераті, перевів критику роботи партії в національному питанні. До нього долучився Коваленко, Тюків і другі. Партія піддержує русифікацію України — кричить авдиторія.

В іншому знову місці на партійних зборах Інституту Марксизму і Ленінізму, член президії Наумів виголосив із трибуни бойову промову, що в ній домагався рівних прав для українського народу. До нього присднуються члени колективу ДВОУ Касяненко і Ткачук і обвинувачують партію в ворожесті до українства.

За інтелігенцією підносить голос і українське робітництво. На фабриці ім. Сталіна бунтуються проти сталінської політики робітники з молодим Сливенком на чолі. В Грушині цілий партийний актив виніс ухвалу, що треба боротися з головною небезпекою в Україні — з російським великодержавним шовінізмом". (Правда, 23. III., 8. IV., 3. IV., 13. IV.).

З тими „бунтівниками" розправились швидко. Всі вони (певно, на радість еміґрантам-демократам) — пішли сибірськими шляхами.

„...Не треба того забувати, що в Нижнє-Волзькому краю живе більше 260,000 українців". (Вісті, 94. 24. VI. 1930).

„...Українців Владивостокської округи нараховується 132,000 або 32% всього населення. Кількість українського населення збільшується в зв'язку з пляновим, а ще більше з позаплянoвим переселенням. По окремих районах маємо такий розподіл: Спаський район — 21,000, анбо 71%, Шмаковський — 21,826, або 68%, Чернигівський 15,000, або 66%.

Нові партії переселенців з України раз-по-раз прибувають до Спаського, Никольск-Усурійська, Владивостоку". (Вісті 12, 9. I. 1930).

„...За останні три роки Наркозем переселив 20,000 чоловіків - українців до Пугачівської, до Самарської округи біля 5,000, до Троїцької 15,000 на Далекий Схід 35,000.

В найближчому році передбачається переселити з України до Казакстану 66,000, на Далекий Схід 54,000, до Сибіру 30,000. Протягом п'ятирічки всього буде переселено біля 900,000 чоловіків - українців" (Вісті, 7. листопада 1930.

Краковецький — „Книжка про Колиму".

Цей поляк, на ст. 98, описуючи сучасне, вже повоєнне становище на Колимі, пише:

„...На Колимі змішання народів, справжня Вавилонська вежа. Найбільше, зрозуміло, українців. Що другий засланець — це українець, а лише друга половина складається з кільканадцяти інших національностей". (Василь І. Гришко: „Дєі російські акції — одна українська відповідь").

Уважаємо, що всякі пояснення до документів, що ми їх подали, зайві. Український народ своєю власною кровю і мільйоновими жертвами доказав і доказує по нинішний день, хто він є і, защо зводить смертельний бій.

Картина не була би повна, якби ми не згадали ще шефредактора НРС, п. Марка Е. Вейнбаума. В статті: „Американский пример и Россия", коментуючи статтю англійського журналіста п. Фуллера, пан Вейнбаум пише:

„...Фуллер доказивает, что разчленение России разушит ее економику, подорвет военное значение и навсегда избавит мир от русской опасности. Больше того, обещание народам Советского Союза незавісимости подымет их против Совестской власти и сделает их в случае войны союзниками мира".

Скільки Фуллер. На це п. Вейнбаум відповідає так:

„...Долг русской политической емиграции, мешать такому решению русского вопроса. На ее обязанности доказивать, что пропаганда, направленая против русского народа, вредна и опасна. Она на руку только Сталину". (НРС, 28. ноября 1951).

Як бачимо, п. Вейнбаум не погоджується з концепцією Фуллера тому, що вона „вредна русскому народу", але про те, що вона не вредна більшості неросійського населення СССР, демократ п. Вейнбаум, ні слова. Навпаки, він б'є на тривогу і перестерігає російську політичну еміграцію перед надходячою бурею. Одначе п. Вейнбаум не імперіяліст.

„...Сталин", пише п. Вейнбаум, „постарается превратить русский народ, не менее других народов СССР страдающих от советской власти, из врага своего в союзника".

Ми не будемо сперечатися з п. Вейнбаумом про те, на котрий бік барикад поставиться російський нарід, коли прийде до остаточного розрахунку з большевизмом, йому краще про це знати. Ми лише хотіли би пригадати, що в історії не було ще такого випадку, щоби поневолені народи в рішаючих для них змаганнях, поставилися на бік тих, які їх поневолювали. Чомуж тоді поневолені Сталіном народи, мали би поставитися на бік того Сталіна, який їх поневолює?

(Продовження буде).

Л. Луців

НАЙПРИЄМНІШИЙ БАЛЬ ЦЬОГОРІЧНИХ М'ЯСНИЦЬ

Цього року не дуже довгі м'ясниці — та все ж таки відбулися численні балі і забави, звані деколи й вечерницями, на яких наші люди бавилися серед приємної атмосфери, дуже часто аж до самого ранку. Можна часто почути й такі голоси, що не час нам тепер до забав, бо наші найближчі, що залишилися на рідних землях, напевно не думають про забави. Вони щасливі, як вранці можуть встати вільними, а ввечорі дякують Богу, що без нещастя провели чергову днину. Напевно не думають про забаву й ті наші брати та сестри, що залишитися мусіли в Німеччині, де живуть на чужій ласці, в холоді й голоді, під вічним страхом війни, що вже в перших днях цієї нової світової катастрофи може принести їм цілковиту загладу.

Ми щасливіші від них. Багато з нас вже десятки літ живуть у цій вільній країні і про страхіття воєн та про пекло тоталітарних режимів знають тільки з часописів та з оповідань очевидців. Десятки тисяч українців мали те щастя, що вже від кількох років живуть поза межами „європейських страхіть" та можуть на волі працювати і в часі дозвілля навіть свобідно забавитися серед милої товариської атмосфери, бо ж нарід не може вічно жити в жалібному пригніченому настрої. На оправдання забав та веселих імпрез видвигають ще й такий аргумент, що, мовляв, дуже часто „чистий" дохід з тих усіх забав йде на добродійні цілі. І це заспокоює нашу совість, що ми бавимося не для своєї приємности, тільки п'ємо, куримо, танцюємо та їмо для тих бідних наших українських братів і сестер, що мусять жити й боротися на рідних землях, або мучитися в страсі та нужді в Німеччині, та всьому світі.

І в тому є трохи правди, бо з забави капне „чистого" доходу кількесять, а то й кількасот долярів на Український Конгресовий Комітет, або на ЗУАДК, чи на якусь іншу громадську ціль, а без забави — не було б навіть цієї малої суми. Подумаймо тільки, в якому відношенні стоїть чистий дохід в порівнянні з тими витратами, що їх зробить тисячка учасників забави. Якби тільки кожна особа видала п'ять долярів — то це робить п'ять тисяч! Чи приніс хоч один баль таку суму на добродійні цілі? А додаймо до того ще витрати на строї — то дістанемо десятки тисяч видатків, з яких тільки кількасот пішли на добродійну ціль. І це тільки з одної забави.

Та тут читач напевно подумає собі:

Що він зачинає писати небелиці, хоч обіцяв розповідати про „найприємніший" баль в цьому сезоні ... Зараз, Дорогі Читачі, я про нього розкажу, а досі це був тільки вступ. Та наперед коротка історія.

До Америки приїхав наш священик — старший уже віком і то ще й з родиною. Ніхто ще з родини не працював і їм важко жилося. Зайшов він до крамниці, щоб купити дещо харчів. Побачив обрізки з шинки і казав собі їх дати крамареві. Крамар зважив товар і зажадав 80 центів. Священик не мав стільки грошей і хотів узяти тільки половину з тих обрізків. Крамар — а був це старий коломийський жид — запитався, чому не бере всього. Коли довідався про причину, дав товар в борг і витягнув ще з каси п'ять долярів і дав їх священикові. Той не хотів брати, бо не знав, коли зможе їх віддати. Але жид втиснув йому гроші в кишеню, кажучи, що віддасть тоді, як буде мати. Історія закінчилася два тижні пізніше, бо один з родини цього священика пішов до праці і священик приніс жидові довг.

І тоді відбулася між ними така розмова.

— Чому так скоро приносите гроші?

— Бо син уже заробив у фабриці, а я не люблю мати довг.

— Я був би ще пождав, не треба було так спішитися...

— А скажіть мені, як ви не боялися дати мені гроші, та ж ви не знали мене і я міг би був їх вам не віддати.

— Як я їх вам давав, то мені так солодко зробилося тут — при тім поклав свою руку на серце — що приємніше не може бути. Я робив це для своєї власної приємности. А ви віддасте гроші і забираєте мою приємність...

І тут приходимо до нашої теми, що в заголовку статті.

Деякі наші люди бавилися вже кілька разів цієї зими, а дехто буде ще бавитися. Та йдім слідами отого жида з Коломиї, підім раз на оту „найприємнішу" забаву, що залишить милий і вічний слід у нашому серці. Зложім гідну жертву на Конгресовий Комітет, щоб він міг приспішити визволення наших братів, що мучаться на рідних землях. Даймо жертву на ЗУАДК, щоб він міг отерти сльозу тим українцям, що бідують в Европі. Не забудьмо і тих старців та немічних і сиріт, що їм і в цій країні не до забави.

А тоді матимемо найприємнішу забаву в цьому сезоні, буде нам мило в нашому серці, бо щасливіший той, що дає, від того, що мусить брати. Про це ми дуже добре знаємо з недавно минулого, коли мусіли жити з чужої милостині.

Американські жиди складають кожного року сотки мільйонів на добродійні цілі своїм землякам тут, у всьому світі і в Палестині. Правда, їх більше в Америці і вони багатші за нас. Та чи сума наших пожертв — це вже направду та крайня межа, що її наша фінансова спроможність не може переступити. Напевно ніхто не скаже, що так.

Колись наша імміграція в Америці будувала церкви та Національні Доми і ще складала величезні жертви на допомогу рідному краєві. А сьогодні нас багато більше тут, а потреби такі великі, як ніколи раніше. Та пожертви не зростають пропорційно до потреб.

Всі ми величаємося християнськими прикметами нашого народу. Та чи завжди діємо по-християнськи? Пам'ятаймо, що на Останньому суді Христос промовить до нас:

„Поправді кажу вам: що ви вчинили були одному з найменших братів Моїх цих, — те Мені ви вчинили".

Віримо, що багато нас схоче бути серед гурту тих, що до них відносяться повищі слова Христа Спасителя.

Влаштуймо собі ще одну — і то найприємнішу — забаву цієї зими та зложім жертву на громадські потреби. І робім це так, щоб хоч трохи уподібнитися до тієї євангельської вдовиці, що про неї сказав Ісус:

„Поправді кажу вам, що ця вбога вдовиця вкинула більше за всіх".

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Пасейк, Н. Дж.

Праця ОДУМ-у

Невеличка група Одумівців у Пасейку, перемагаючи різні труднощі, зробила дещо такого, що заслуговує на увагу.

На свято Різдва Христового зорганізовано Вертеп, зміст якого написав один з членів ОДУМ-у, Святослав Вітнер, оформив його і сам брав активну участь в ньому. Це невеличка, але змістовна виставка, в якій брали участь: два пастухи, ангел, воїн, Ірод, три царі, жидкнижник і чорт. На перший день свят українського Різдва цей гурток, прибравшись у відповідні до того костюми обходив з Вертепом своїх парафіян, щоб показати їм різдвяні традиції українського народу, заспівати колядок та поздоровити з радісним Святом Різдва Христового та Новим Роком. Не дивлячись на те, що всі члени працювали вдень і були втомлені, однако ж щовечора всі спішили на збірку, щоб скоріш вбратися, замаскуватися та вирушити знову до своїх людей, які порозкидувані по Пасейку та в сусідстві, навіть за 8 миль. Це забрало цілий тиждень часу. Наші люди радо зустрічали цей вертеп, з сльозами на очах слухали колядок, щиро дякували і казали, що за їхнє 30-40 літнє перебування в Америці, вони перший раз бачать такий вертеп, що зворушує їхні серця і переносить їх думками на рідну поневолену Батьківщину, навіває їм думки про безжурне дитинство, проведене на рідній Україні.

На Новий Рік (український) цей самий вертеп із двома додатками до нього, було поставлено на сцені.

Перший додаток написала одумівка Оля Хоролець. В цій частині показано традиційну Святу Вечерю і журбу матері та батька за своїм сином, який був в українському війську і зник безвісти. На окрему увагу заслуговує сцена повороту сина з большевицького полону і його зустріч з своїми рідними, яка витиснула сльози багатьом глядачам, особливо матерям, яких сини боряться за свободу чи то в Кореї, чи то в лавах УПА на поневоленій Українській Землі. Слова до другого додатку „Гироди" подав Мирослав Лелет.

Імпрезу закінчило прощання старого року та зустріч Нового Року. В ролі старого року виступив голова місцевої філії ОДУМ Михайло Хоролець. Він зробив загальний перегляд подій світових, які відбулися в старому 1951 році, з їх добрими та злими сторонами, а також перегляд подій в парафії.

В ролі Нового 1952 року, виступив маленький хлопчик Віталій Величко, виганяючи мітлою старий рік. Перед початком імпрези та на перервах глядачів розважала музика з рекордів — українські колядки, українські повстанські пісні та ін.

На свято Йордану цей же гурток поставив комедію фарс на 3 дії „Живі покійники", режисура якої належала артистові І. Вурсол. В ролях виступили: Алла Гребенюк, Михайло Хоролець, Яким Горбенко, арт. Іван Вурсол, Оля Хоролець та Петро Величко.

Вистава пройшла з добрим успіхом і розвеселила глядачів, які сміялися майже до сліз.

З щирого серця бажаємо цій невеличкій групі ОДУМ-у дальших успіхів у їхній праці. П.

Савт Плейнфілд, Н. Дж.

Збори відділу У.Н.С.

Річні Збори від. 312 „Просвіта", відбулися 12 січня 1952 р. о год. 8 вечора в церковній галі, про що своєчасно були попереджені члени відділу. Збори відкрив голова відділу п. Василь Хміль. Збори заслухали річний звіт урядників за 1951 р. Вибрано новий уряд та обговорено поточні справи.

Фінансовий звіт за 1951 рік подала секретарка відділу, пані Юлія Шарик, яка пропробила велику працю, приєднавши 18 нових членів, що для нашої, чисельно малої громади, є доказом сумлінної та відданої праці відділу, за що присявні й висловили свою подяку Керівництву Відділу й затвердили старий уряд в складі: голова — П. Василь Хміль; касієр — п. Михайло Полегонський; фінансовий секретар — пані Юлія Шарик; рек. секретар — пані Ніна Петриченко.

Після закінчення офіційної частини, присутні засіли до вечірньої перекуски, де в дружній атмосфері, була внесена пропозиція пані Полегонької — скласти пожертви на народну ціль. Присутні зібрали $10, які одноголосно ухвалено переслати як вкладку до Нар. Фонду Українського Конгресового Комітету.

Ніна Петриченко,
рек. секретарка

Клівленд, Огайо

Шануймо й допомагаймо

Наші творчі сили: науковці, літератори, образотворчі й театральні мистці, громадські діячі, розкидані по цілій земній кулі, загнані в найменші, в найглухіші закутки її. Замість того, щоб виконувати свою роботу вони змушені працювати фізично, хоча так мало маємо українських учених ще й сьогодні. Ті, що лишились дома, катуються по московських казематах та тундрах „широкой і вольной" імперії.

А ті, що вирвались не можуть навіть рознести по світі правду про московських вампірів.

Ось видатний письменник, який в інших умовах створив би для української нації цілу епопею, працює нині з лопатою як мітлою в руках.

А он вже добре підтоптаний, зігнутий тяжким життям академік замітає коридори. А великий громадський діяч з хворобою в шлунку день-у-день тягне тачкою важку в курявi цеглу.

Та не дивлячись на ту непосильну працю, вони свої вільні куці години віддають своєму покликанню.

Але ми, ми загал! Чи вміємо шанувати наших ерудитів, нашу літературну, наукову, мистецьку еліту? Чи вміємо ми для них створити авторитети? А ми ж без них, як отара без доброго пастуха.

Є між нами й громадські діячі, що виконують непомітну, але важливу організаційну роботу. Вони, своєю невичерпною енергією, в більшості стають головним рушієм у житті громадськім.

Але наша байдужість приводить часто наших діячів до зневіри. І вони відходять в глухий куточок і одинокі, творять цінні речі, про які ніхто майже не знає, а коли така особа вмирає, то знаходять люди, перегортаючи його надбання, те, чого не хотіли шукати і бачити в авторові тоді коли він, живий, творив для своєї нації цінне, велике, що віками жиє.

Там, де є українська громада, там, безумовно, знайдеться така самовіддана людина. І наше завдання створювати їм можливість творити для української нації.

Візьму для прикладу місто Клівленд, де я живу. Місто налічує, кажуть, біля тридцяти тисяч українців. Серед них, безумовно, є здібні, талановиті літератори, журналісти, авторитети в музичнім і театральнім мистецтві та громадські діячі. Але сидять вони по глухих запічках своїх: одні ображені, інші зневірені, ще інші „без гроша не піду", або й не допущені, бо причетні до тієї чи іншої „ворожої" групи. І без їхньої участи часто примітивно відбуваються свята, академії, вистави, концерти.

Правда, не раз шукали, пробували, робили, і здавалось, ось-ось щось створять, але скоро наступала дисгармонія — все те розбивалось об зачарований мур. Потім знову вставало, але знову розбивалось і падало. Не було згоди, чи охоти, чи... Бог його знає.

Якщо можна похвалитись, то це хіба тільки Українським Народним Хором при ООЧСУ, який вже почав проявляти деякі ознаки художнього хору.

В організації хору не можна оминути велику заслугу колишнього стрільця УПА пана Оліяра.

Кількарічна боротьба на рідних землях, то з одним, то з другим окупантами, не дивлячись на найтяжчі умови тієї боротьби, не зломила пана Оліяра ані духово, ані фізично. Півтора року тому пан Оліяр оселюється в м. Клівленді і тут міняє свій кріс на молот та громадську працю.

Другим двигуном хору став проф. Варнич. Проф. Варнич зумів злити співаків з собою, як диригентом і встановити почуття взаємного розуміння.

З хором, де в основному співаки є не фахівці, а до того ще багато є й без теоретичних знань, не легко працювати. Та не дивлячись на такий склад хору, диригент, наполегливою працею й мистецьким талантом досягнув великих успіхів.

Концерт, що був влаштований ООЧСУ, 11 листопада 1951 р. в м. Лорейн, а 24 листопада 1951 р. в м. Клівленд, був доказом того.

Концерт мав назву „Популярний вечір пісні і танцю" й пройшов з повним успіхом. Деякі пісні, як от: „Садок вишневий" — Гнатишина; „Жнива" — Котка; „Дударик" — Леонтовича; „Шумить гуде діброванька" — Гайворонського і хор з опери „Утоплена" — Лисенка, особливо чарували слухача.

Український Народний Хор у м Клівленд, маючи такого диригента, як проф. Варнич, може багато досягнути, якщо співаки виявлять ще більше запалу.

Треба звертати увагу на свою партію, щоб силою свого голосу урівноважитись в ній і тембром свого звука злитись з нею, а для того належить не тільки відбути чергу на пробі, а, годину-дві, повчитись дома.

На концерті, як новина, звернули на себе увагу всіх глядачів Віра Руссо і О. Росул, художнім виконанням українського танкового дуету. В цьому велика заслуга, як постановщика танцю, балерини Зої Остраґін (Руссо).

Танцюристи з Лорейн виконали український народній танок „Стріча" без розкриття авторового задуму, досить мляво, хоч танцюрист-мужчина був легко-ритмічний.

Були добрі сольоспіви п-ні Софії Гуменюк, п-в І. Красношлика і Сідельнікова. В загальному концерт пройшов з успіхом.

Щоб ми мали насолоду слухати часто такі концерти, то ми — все українське суспільство, повинні допомогти, і то якнайскорше, морально і матеріяльно нашим мистцям, нашим культурним, громадським, науковим діячам.

Ми не смієсмо допустити, щоб наші таланти мовчали. Нехай не лежать великі твори наших письменників, науковців, композиторів, мистців замкнутими по шуфлядах. Ми, загал, своїми власними грішми мусимо допомогти їм, щоб їхні твори побачив і почув світ і читали та слухали не тільки ми, але й чужинці.

Сергій Терентюк

Ім'я Української Дивізії — чисте

(Закінчення зі стор. 2.)

аплікант має право на ДП-статус, що він його здобув на підставі конституції ІРО.

Апеляційна інстанція прихилилася до виводу адвоката і узгляднила перших два пункти. Що ж до пункту третього, апеляційна інстанція вважала, що аплікант вступив до Дивізії добровільно, а його заяву, що він справді вступив добровільно, але під моральним тиском, вважала невистачальною. Отже на основі цього рішення все ж таки аплікант був відкинений від еміграції до ЗДА.

На те директор Радик внес новий відклик, доложивши його новими документами, що докладно вияснювали спосіб набору до Дивізії, а також представив реґулямін ІРО, щодо критерій, якими керувався головний директор ІЗО, видаючи розпорядження з 26-го вересня 1951 р., про полекшення набуття статусу-ДП для членів Дивізії. До того адв. Радник документально висвітлив умовини, в яких виникла Дивізія, подав розпорядження німецьких військових чинників, і того довів, що німецькі військові чинники, під час організації Української Дивізії, як і інших подібних формацій, вживали плащику „добровільности", щоб охоронити себе від закиду в протизаконности їхніх дій (не вільно чужих громадян примусово брати до свого війська).

Справа була знову розглянена і на основі поданих від адвоката М. Радика суґестій, апеляційна інстанція винесла ухвалу, що п. Ігор Гарматій звільняється також з закиду добровільности його вступу до Дивізії і таким чином йому дозволяється виїзд до ЗДА на основі ДП-закону. Тим самим до Америки були допущені і дальших три апліканти.

Цим процесом остаточно розв'язано справу кол. членів І. Української Дивізії на їхню користь, і остаточно було очищене ім'я українського вояка. Українське суспільство напевно з задоволенням прийме цю вістку до відома.

Треба додати, що цілий цей процес базувався на правничих засадах й імміграційних законах та реґулямінах ЗДА з узглядненням тих складних обставин, в яких творилася І. Українська Дивізія.

ВИСТУП ПРОФ. В. СІЧИНСЬКОГО В Л. М. КЛЮБІ

З Літературно - Мистецького Клюбу повідомляють, що в найближчу п'ятницю, 22-го лютого, там виступить з доповіддю проф. В. Січинський. Темою його доповіді буде: „Україна, Польонія, Московія". Початок доповіді, що відбудеться в приміщенні Клюбу при 149 2-га евеню, о год. 7:30 ввечорі.

З МУЗИЧНОГО ЖИТТЯ

РЕЧІТАЛЬ ЛІНИ КРИЛОВОЇ В НЮ ЙОРКУ.

Дня 8. лютого 1952 в залі Літературно-Мистецького Клюбу відбувся виступ молодої піяністки Ліни Крилової, учениці проф. Р. Савицького. Цей речіталь засвідчив українському громадянству про наростання молодого аванґарду в музичній ділянці.

Дозріла технічна прецизність в поєднанні з шляхотним ударом, що відзначився багатством експресивних відтінєй, сплелися в розкішну тканину у виконанні шопенівського ноктюрну е-моль, більш колискового, розповідаючого характеру. Не менш цікаво Ліна Крилова виконала прелюдії В. Барвінського, а передусім прелюдію е-моль, що, оперта на темі хоралу при акомпаніяменті дзвонових ідей, впадає в течію богохвального гимну. Вконуючи Рондо брілянте Вебера молода піяністка виявила неабияку технічну ерудицію, розсипаючи китиці брилянтних іскор.

В загальному молода піяністка виявляла себе свобіднїше в царині контемпляційної музики ніж в прометеїзмі титанічної музики бетговенівської сонати ф-моль, а в виконанню фантазії ц-моль Моцарта, в якій нуртує закований трагізм, можна було відчути надмірну педалізацію.

Публіка, зібрана на концерті, щиро вітала появу нової жрекині мистецтва, а піяністка віддячуючись виконала позапрограмою „Любовні мрії" Ф. Ліста.

Ігор Соневицький.

● **У процесі проти 15 комуністичних провідників** над якими ведеться судова розправа в Лос Анджелес, у Каліфорнії, виступив другим свідком службовик з розвідчої служби воєнної фльоти, Лойд Н. Гамлін, який впродовж п'яти років був членом комуністичної партії, щоб слідити за підпіллям комуністів. Він був навіть урядовцем місцевої комуністичної організації. Перед ним складав свідчення морський капітан, Дейвид Саундерс, що був теж комуністом.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

Повідомлення Л. М. Клюбу

„Свобода" з 12. ц. м. в статейці „Вечір настрою і гумору" відмітила черговий успіх Літературно-Мистецького Клюбу з нагоди придбання кількох нових заль та відновлення цілого приміщення, підкреслюючи при тому особливе значення цієї рухливої установи в культурно-товариському житті нашого міста. Мимоходом звернено теж увагу на ці труднощі, що виринули перед Правлінням Клюбу зприводу поширення домівки та діяльности Клюбу в цілому.

У зв'язку з тим з кіл Літературно-Мистецького Клюбу ми отримали таке додаткове вияснення:

Правління ЛМКлюбу стоїть перед важкою пробою: чи вдасться йому здійснити ці широкі задуми і пляни, які Клюб поставив перед собою, а саме — стати гідним, репрезентативним осередком культурно-мистецького і товариського життя Української Громади в Ню Йорку. Єдиною перешкодою, що може зовсім перекреслити ці пляни є матеріяльна сторінка справи. Придбання цілого поверху, що складається з кількох заль, відкриття властивої клюбової залі, буфету, дальше ремонт цілого приміщення, поставили Клюб у вийнятково серйозне фінансове положення. Самий чинш за домівку виносить 350 дол. у місяць. Сплата позички затягненої на покриття коштів ремонту, адміністрація, втримання порядку і чистоти, світло, телефон, закупно газет, журналів та інше, підносять суму видатків до 550 долярів місячно і ці видатки абсолютно мусять бути заплачені, якщо Клюб має далі існувати в запроектованій формі.

На покриття цих видатків в бюджеті Клюбу передбачаються: 1) членські вкладки, 2) клюбові імпрези, 3) вплата з піднайму клюбових заль іншим товариствам та організаціям. Обережна калькуляція показує, що ці приходи можуть зрівноважити видатки, але тільки в такому випадку, коли загал членства та все Громадянство Метрополії, що дорожить існуванням ЛМКлюбу, підуть назустріч його потребам і дадуть йому всебічну підтримку. Зокрема гаряче прохання до дійсних членів та наших ВП. Членів-Прихильників, щоб вони точно виплачували свої, невисокі, зрештою, членські вкладки, а головне — щоб приєднували Клюбові нових членів. Щире прохання до Членів-Добродіїв, якщо такі знайдуться серед нашого загалу, щоб вони були ласкаві запомогти Клюб більшими сумами, як членські вкладки, чи то в формі добровільних пожертв, або позички. Апелюємо до всіх наших установ та організацій, які піднаймають приміщення Клюбу на свої сходини, чи імпрези, щоб вони точно вплачували піднаємне.

І ще одне вияснення в справі клюбових імпрез. В основі, кожний член Клюбу, що вилеґітимується членською виказкою, має право вільного вступу до Клюбу і на всі імпрези влаштовувані Клюбом, зокрема на наші літературно-мистецькі „п'ятниці". Однак, з огляду на „вийнятковий стан", в якому Клюб знайшовся та для зрівноваження його, дуже хиткого бюджету, Правління було примушене запляцувати деякі платні імпрези, за невисокими вступами (по 0.50 і 1.00 дол.). Це одна музична імпреза, раз у місяць, і наші що-суботні, товариські вечірки, з музикою і танцами та вокальними виступами. Апелюємо до вирозуміння та вибачливости наших Членів за це додаткове їх обтяження і запевняємо їх, що цей стан є тимчасовий та що й ці додаткові оплати будуть скасовані, як тільки Правління позбудеться довгу й упорядкує свої фінансові справи.

Наприкінці Правління закликає всіх дійсних членів Клюбу, зокрема членів Літературної, Журналістичної і Театральної Секцій, а також тих Товаришів-Мистців, які не є досі нашими членами та ходять „самопас", щоб вони активніше включилися в роботу Клюбу і хоч деякою мірою відтяжили Голову Правління та кількох його членів, що на їх плечах спочиває ввесь тягар дотеперішньої праці.

Правління Клюбу

Нема комуністів на Єйл університеті

Ню Гейвен, Конн. — Обслідування виказали, що на Єйл університеті, який минулого року святкував 250 роковини свого існування — немає комуністів в складі педагогічного персоналу, що працює при університеті. Немає там також членів професорського збору, що „залякуванням" старалися б обмежити академічну волю. Тепер там релігійне життя „глибше та багатше", як це було в останніх роках. Це ствердив комітет випускників цього університету. Та проте цей самий комітет виявляє, що нечисленна група бувших випускників перестала вплачувати свої вкладки до „Фонду випускників", мотивуючи це тим, що вони бояться того, що їхня „альма матер" є пристановищем осіб, які „працюють для знищення нашої демократії".

ЗВІТ

з пожертв, зложених в Злученому Українсько-Американському Допомоговому Комітеті у Филаделфії за місяць серпень 1951 р.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Збірка на Писанку: ОДВУ, М. Гавриццук зібрав на листу ч. 5599 $7. Зложили: $1 А. Радомський; по $2: О. Лисюк, Р. Флюнт, М. Гаврищук.

Т. Савчук зібрав на листу ч. 5597 $31. Зложили: по $0.50 Гергель; по $1: Ф. Лисий, І. Кушнир, С. Косолуд, Карловський, Иона Епурі; по $2: Л. Куделя, Г. Савчук, Е. Садовський, Р. Зенгало, Голубієнко, І. Поліщук; $3 М. Куземська; по $5: М. Токар, І. Пайкош.

А. Шекерик Доників зібрав на листу ч. 5595 $6.70. Зложили: Л. Прокопишин $0.20; М. Полахнюк $0.50; по $1: Д. Сороханюк, П. Тилипчук, Х. Боднар, І. Соломійчук, І. Романюк.

В. Зуляк зібрав на листу ч. 5593 $10. Зложили: $1 А. Воропаєв; по $2: В. Колино, Д. Федорійчук; $5 П. Панчишин.

И. Петрович зібрав на листу ч. 5027 $17.50. Зложили: по $0.50 О. Іванов; по $1: Ю. Баланецький, І. Савицький, М. Григорчук, І. Слободян, М. Більба, В. Качак, С. Микищев, В. Радзикевич; по $2: В. Стефанишин, Я. Ратич, М. Гиєв; $3 В. Фереш.

Ст. Мазурок зібрав на листу ч. 5006 $12. Зложили по $1: Л. Кеніг, Н. Недільський, І. Кучерява, М. Жубрид; по $2: І. Чопко, М. Саверин, І. Ребенський, М. Кузів.

Ст. Мазурок зібрав на листу ч. 5007 $21. Зложили по $1: В. Лавро, С. Остапович, Т. Бурий, С. Голуб, М. Бачара, М. Микита, Г. Долинський, О. Харитон, І. Жовнірів, П. Кондрат, В. Сировятка, О Пришляк, К. Холявський, С. Медонак; по $2: В. Риндзя; $5 А. Мідзак.

Ф. Макогін, членська вкладка, $5. Ол. Трешневський, чл. вкл., $5; Ю. Мачук, чл. вкл. за 1951, $5; М. Дяків, чл. вкл. за 1951, $5; Т. Печерський, чл. вкл. за 1951, $5; „Українська Громада", пересл. Б. Романенчук, $5; М. Давидів, чл. вкл. за 1951, $5; І. Чернихівська, чл. вкл. за 1951, $5; І. Шимчук, чл. вкл. за 1951, $5; У. Н. Союз, від. 375, пер. М. Іваш, чл. вкл. за 1951, $10; В. Собків, чл. вкл. за 1951, $5; Р. Іванишин, чл. вкл. за 1951, $5; Емілія Слободяник зложила $10.

ПІТСБУРҐ, ПА.

Збірка на „Писанку": „Самопоміч", С. Степан зібрав $6.50. Зложили: $0.50 С. Осадчів; по $1: В. Валько, П. Заверуха, М. Щебик, Н. Фір; $2 С. Власкін.

„Самопоміч", П. Годованець зібрав $29. Зложили по $1: В. Кріпак, В. Пеленський; $2 А. Козяк; по $3: П. Годованець, М. Вібик, М. Стефуряк, А. Боднар, М. Семків; по $5: П. Івашко, І. Качурак.

„Самопоміч", д-р А. Луцький зібрав $43.50. Зложили: $0.50 М. Франко; по $1: В. Олійник, В. Беркста, Н. Городиський, П. Корюневич, І. Луківський, В. Максимович, І. Кортляк; по $2: В. Павлович, М. Децик, М. Турчин, І. Коростенський, М. Олійник, Ф. Кульчицький, А. Гаврилюк; $2.50: П. Добростан, В. Пюрко; по $3: д-р А. Луцький, А. Шмулій, Р. Влашин, В. Кульчицький; $5: П. Влиш.

„Самопоміч", В. Пазуханич зібрав $24. Зложили по $1: Полатайко, д-р Криштальський, Д. Мельничук, Вербицький.

„Самопоміч", М. Крупа зібрав $9. Зложили по $1: И. Дитко, П. Федик, А. Федик, Г. Іваницький, В. Джмуляк, А. Шмулій, А. Лукаш; $2: М. Крупа.

„Самопоміч", чл. вкл., пересл. П. Германський, $10.

„Провидіння", від. 165, чл. вкл., пересл. П. Германський, $10.

АЛЛЕНТАВН, ПА.

В. Белзецький, чл. вкл., $5; І. Журило, чл. вкл., $5.

ВЕСТ ІСТОН, ПА.

Н. Поліщук зложив $1.

ҐЛЕНВУД, ПА.

П. Германський зложив $5.

ДЖОНСТАВН, ПА.

М. Коплинський $2; Н. Літвяковський чл. вкл. за 1951 $5.

КЛАЙМЕР, ПА.

В. Греб, чл. вкл., $5.

КАРНЕҐІ, ПА.

Збірка на „Писанку": Т. Конецький зібрав $19. Зложили по $1: М. Венгрин, В. Гелевбин, Г. Шараневич, С. Куземка, І. Козяк, Т. Кобзяк, А. Мельник, І. Когут, І. Бортник, М. Сивий, М. Питух, С. Зорій, М. Міщук, М. Зелюнка, І. Косаняк; по $2: М. Щудло, І. Отчич.

ЛИНДОРА, ПА.

М. Марків, чл. вкл. за 1951, $5.

МекКІЗ РАКС, ПА.

В. Савинко зложив $1.

НАУТИ, ПА.

Г. Андрійшин зложив $1.

НЮ КЕСЛ, ПА.

М. Мильковин зложив $1.

СКРЕНТОН, ПА.

„Народна Воля", чл. вкл. за 1950 і 1951, пересл. проф. Стахів, $20.

ЧЕСТЕР, ПА.

В. Вацикевич зложив $1.

ШЕЛТОН, ПА.

В. Василевський, чл. вкл. 1951, $5.

ВЕНАТЧІ, ВАШИНҐТОН.

А. Слецький, чл. вкл. за 1951, $10.

АТЛАС де ЛІДІЦЕ, ВЕНЕЗУЕЛА.

К. М. Мазур зложив $1.

ВЕЙРТОН, ВА.

В. Глиняльський зложив $1.

ДЖЕФФЕРСОН, ВІСК.

М. Яремко зложив $25; М. Яремко, чл. вкл., $5.

МІЛВОКІ, ВІСК.

І. Оліяр зложив $1.

ШІКАҐО, ІЛЛ.

В. Дашкевич, чл. вкл. за 1951, $5; Віра Міткалев, чл. вкл., $5; І. Козак $1; П. Матковський $1. Комітет відділів У. Н. Союзу, пересл. Т. Шпилька, чл. вкл. за 1951, $10. В. Довгаль $2; П. Рогаль $1.

ЛОС АНДЖЕЛОС, КАЛ.

П. Барнич, чл. вкл. за 1951, $5.

БРИДЖПОРТ, КОНН.

А. Тимошук, чл. вкл. за 1951, $5; Г. Сокора, чл. вкл. за 1951, $5.

ВІЛЛІМЕНТИК, КОНН.

О. А. Виковець $1.

ВОЛТЕРТОН, КОНН.

І. Тишко $2.

НЮ БРИТЕН, КОНН.

І. Петрунів $1.

БОСТОН, МАСС.

Г. Ламанів, чл. вкл. за 1951, $10.

НОРТБРИДЖ, МАСС.

С. Приймак, чл. вкл. за 1951, $5.

СПРІНҐФІЛД, МАСС.

Г. Мисишин, чл. вкл. за 1951, $5.

ЧЕЛСІ, МАСС.

Є. Кондратюк $1.

БАЛТИМОР, МД.

А. Чорній, чл. вкл. за 1950 і 1951, $10.

ДЕНТСВІЛ, МД.

Е. Серкез $2, Е. Серкез $1.

ЕДЖВОТЕР, МД.

І. Кулинич і А. Іванович по $1.

ПОКОМОК СИТІ, МД.

Ю. Боднар $1.

ІНТЕРНЕШЕНЕЛ ФОЛС, МІНН.

І. Степовий, чл. вкл. за 1951, $5.

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Д. Янковський, чл. вкл. 1951, $5; В. Лісовий, чл. вкл. 1951, $5; І. Лісович, чл. вкл. 1951, $5.

СТ. ПОЛ, МІНН.

Ст. Кашуба, чл. вкл. 1951, $5.

СТ. ЛУЇС, МІЗ.

Г. Креховець, чл. вкл. 1951, $10.

ДІТРОЙТ, МІШ.

Ф. Тупачка $1.

ВІАНДОТ, МІШ.

М. Гуменюк $1.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.

М. Кузма ...2.

НЮАРК, Н. ДЖ.

„Самопоміч", чл. вкл. 1951, $10; Ст. Марко, чл. вкл. 1951, $5; А. Плакида, чл. вкл. 1951, $5; М. Притуля і М. Марків по $1.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

М. Романенко, чл. вкл. 1951, $5; М. Гребенюк, чл. вкл. 1951, $5.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ.

А. Когут $2.

ВАРТОН, Н. ДЖ.

А. Василенко, чл. вкл. 1951, $5.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

„Чорноморська Січ", чл. вкл., пересл. А. Шаран, $10.

ЛІНДЕН, Н. ДЖ.

А. Андрейців $1.

НЮ БРОНСВІК, Н. ДЖ.

Л. Старанчак $1.

СОМЕРВІЛ, Н. ДЖ.

П. Гречка $1.

ТАМС РІВЕР, Н. ДЖ.

М. Білонюк, чл. вкл. 1951, $10.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

Л. Лампика $1.

АМСТЕРДАМ, Н. Й.

В. Березяк і І. Коваль по $2; В. Березяк, чл. вкл., $5.

БРУКЛИН, Н. Й.

А. Круглий $2.

БОФФАЛО, Н. Й.

М. Чорноккосинський, чл. вкл. 1951, $5; М. Осадчів, чл. вкл. 1951, $10.

БІНҐГЕМПТОН, Н. Й.

Н. Отришко, чл. вкл., $10.

ҐЕМПСТЕД, Н. Й.

С. Бойків, чл. вкл. 1951, $5.

КОГУС, Н. Й.

Ю. Бачинський, чл. вкл. 1951, $5.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

П. та І. Шох, чл. вкл. 1951, $10; В. та С. Грибик, чл. вкл. 1951, $10; І. Яшник, чл. вкл. 1951, $5; М. Гавриляк $2; І. Вишиваний $1; „Самопоміч", чл. вкл. 1951, $10; М. Савчук, чл. вкл. 1951, $5; Сидор Івашків, чл. вкл. 1951, $5.

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

І. Демиденко, чл. вкл. 1951, $5; Н. Білозір, чл. вкл. 1951, $5; О. Олашин, чл. вкл. 1951, $5; „Самопоміч", чл. вкл. 1951, пересл. Л. Бах, $10; Правосл. церква св. Покрови, пересл. Л. Бах, $5; Р. Павлічко, чл. вкл. 1951, пересл. Л. Бах, $5; А. Полосевич, чл. вкл. 1951, пересл. Л. Бах, $5; М. Кулик, чл. вкл. 1951, $5; П. Гриш, чл. вкл. 1951, $5; Я. Процик, чл. вкл. 1951, $5; В. Пелешенко, чл. вкл. 1951, $5; Л. Бах, чл. вкл. 1951, $5; Р. Пристай, чл. вкл. 1951, $5; Т. Шевчук, чл. вкл. 1951, $5; Р. Шереліс, чл. вкл. 1951, $5; А. Курман $2.

Збірка на „Писанку": „Самопоміч", Л. Вах зібрав на листу ч. 5485 $52. Зложили: М. Герули $1; по $2: С. Панчишин, М. Костинюк, М. Швець, І. Бойчук; по $5: К. Шевчук, М. Пукіш, Т. Шевчук, Р. Шерелis, А. Мендик, Шурин, М. Костів; Л. Бах $8.

М. Сидлик зібрав на листу ч. 5481 і ч. 5482 $51.50. Зложили: Ю. Юлінн $0.50; по $1: О. Бойко, А. Кисиль, Ю. Ставничук, Д. Макатів, О. Курман, М. Ківецька, Д. Кваснеця, Р. Гладун, М. Яремчук, Т. Шевчук, К. Малахівський, В. Черненький, Ю. Лепицький, М. Бабюк, М. Тицький, О. Кузів, Богач, Т. Коваль, В. Круглий, М. Куцик, І. Шморгун, Є. Кулик, В. Кольцьо, д-р Онуфрин, М. Вархоля, В. Гонта, М. Гнат, І. Воськів, Д. Мельник, Д. Горбусь, Р. Кохановнч, М. Король; по $2: В. Стефанович, О. Заплатинський, О. Хамрбура, М. Еіна, М. Блогий, В. Тарнавський, Д. Шутер, С. Воськів; М. Лалька $3.

„Союз Українок", від. 6, А. Мельник зібрала на листу ч. 5486 $3. Зложили по $1: А. Мельник, Р. Шутер, М. Теребушка.

Бр. св. Николая, від. 12, В. Гранковський зібрав на листу ч. 5490 $8.50. Зложили по $1: В. Гранковський, Ю. Ступкій, Ю. Карпів, І. Поснак, Ю. Ланяк, І. Пастушин; М. Лукіш $0.50; М. Сокільський $2.

Бр. св. Йосафата, від. 217 УНС, Р. Пристай зібрав на листу ч. 2086 $28.50. Зложили по $1: В. Колодинський, І. Луцишин, І. Тинга, Н. Пасник, П. Паснак, К. Гранковський, Г. Бояновський, М. Сиилик, Д. Кваснеця, Г. Булавинець, М. Білоус, М. Василишин, А. Іванів, В. Дорофей, П. Стахів, Т. Шургот, Т. Фалат, М. Гнатків, В. Леткий, М. Волян, М. Ярцула, М. Климців, С. Шкапій, К. Шевчук, І. Івасів; В. Пригода $1.50; М. Когут $2.

Православна парафія св. Покрови, П. Лихошерстів зібрав на листу ч. 5479 $21. Зложили по $0.50: В. Лівай, М. Ставничук, А. Хорошилів, П. Хорошилів; по $1: П. Лихошерстів, І. Лаврова, В. Уманець, О. Уманець, О. Коба, М. Кропивницький, М. Мельник, Л. Ванжа, М. Земельченко, Г. Ванжа, І. Ванжа, П. Пругло, М. Ликів, В. Макашів, І. Калінин; по $2: А. Коба, М. Скрильник.

І. Деркач зібрав на листу ч. 5484 $10. Зложили по $1: М. Яремчук, А. Полосевич, Кавин; І. Деркач $2; М. Пезеця $5.

П. Зубрицький зібрав на листу ч. 5491 $3. Зложили по $1: Д. Зубрицька, І. Павлічко, В. Хомяк.

СИРАКЮЗ, Н. Й.

Д. Форнальчук $1.

ТРОЙ, Н. Й.

А. Боднар, чл. вкл. 1951, $5; К. Ростовський, чл. вкл. 1951, $5.

ЧАРТҐЕМ, Н. Й.

А. Майданський $0.50.

КЛІВЛЕНД, О.

М. Басладинський, чл. вкл. 1951, $5; С. Ревтюк, чл. вкл. 1951, $10; І. Теплишин $1; М. Собота, чл. вкл. 1951, $5.

СПРІНҐФІЛД, О.

Ф. Капуста, чл. вкл. 1951, $5.

СТЮБЕНВІЛ, О.

Д-р П. Грицеляк, чл. вкл. 1951 $5.

ДЖОНС, ОКЛАГОМА

Укр. правосл. церква, збірка на пом. об. Єпг. Окалюка, пересл. ВЧС о. М. Угорчак, $30.

ТОРОНТО, АНТАРІО.

В. Заровський, чл. вкл. 1951, $5; І. Мельник $1.

ВЕСТ ВЕРВИК, Р. АЙ.

М. Мирка, чл. вкл. 1951, $7.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

С. Ольшанський, чл. вкл. 1951, $5.

СЕНТРАЛ ФОЛС, Р. АЙ.

Клюб українських американських горожан, пересл. І. Повч, $30.

МАЙАМІ БІЧ, ФЛОР.

С. Венглівський $1.

ПОВІДОМЛЕННЯ УТГІ

Найстарша Українська Висока Школа Позаочного Навчання Української Політехніки — УТГІ приймає вписи студійників на:

1) Економічний факультет,
2) Агрономічно-Лісовий фак.,
3) Високу Школу Державних Наук,
4) на курси: Журналістики (2 семестри), Українознавства (2 семестри), Мов, Ботаніки, Дендрології, Городництва, Садівництва, Рибацтва і інш.,
5) на курси окремих предметів (після Реєстру).

Використовуйте доцільно час, учіться, набувайте фах! Жадайте проспектів і цінників (безплатно). Книжки для студій можете дістати в нас по низьких цінах. Можете студіювати самі або з нашим керівництвом. По закінченні студій (письм. іспити) видаються свідоцтва. Пишіть безпосередньо до нас по докладні інформації.

Наша адреса:

Ukrainisches Technisch-Wirtschaftliches Institut, München 21, Ramersdorf, Postfach (Zw. St.), Deutschland, Europa.

Керівництво Позаочного Навчання УТГІ

ОСТАННІЙ РЕЧЕНЕЦЬ ПЕРЕДПЛАТИ ЕУ

Вже в продажі

ДРУГИЙ ТОМ

монументального твору НТШ

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Ще тільки до 31. березня 1952 приймається передплата: 120—ДМ (дол. 37.50)

Після того реченця, Енциклопедія (3 томи — 15 зошитів) коштуватиме: 150.—ДМ (дол. 45.—)

Замовлення слати на адресу:

M. SHLEMKEVYCH
347 Grier Avenue
Elizabeth 2, N. J., U.S.A.

Видавництво вже розіслало другий том. Передплатники, які не одержали ще першого тому, дістануть його разом із другим.

Усіх Вельмишановних Передплатників, зокрема Відділи Українського Народного Союзу, прохаємо не непокоїтися, якщо якась посилка ще не дійшла.

● **Три молоді литовські рибалки**, викравши тому сім місяців з-поза Залізної Заслони, приїхали до Ню Йорку. Литовська ньюйоркська громадо гостину)Сод-алетілоещз да злаштовує для них гостину в неділю в Вебстер Голл.

● Спробу нападу зробить новозорганізована третя дивізія морської піхоти поточного тижня на побережжя південної Каліфорнії. У вправах візьмуть участь 15,000 вояків і 70 кораблів.

● Вийшов нанятися нива банковий урядовець Вилієм Генрі з Ню Йорку минулого тижня, забравши з собою дол. 8,300 і повернувся з 12 дол. в кишені. Виявилося, що він присвоював собі банкові гроші цілий рік.

ПОШИРЮЙТЕ „СВОБОДУ"

Застановляються над зміною політики щодо Китаю

Вашингтон. — Департамент стейту застановляється над трьома обмеженнями, проте важливими кроками, які треба б зробити, щоб забезпечитися від щораз більше настирливої політики комуністичного Китаю і щоб забезпечити Формозу. Знавці далекосхідніх справ мають на увазі такі дії: вияснити наказ для Сьомої фльоти в справі відбиття комуністичного нападу на Формозу, щоб командант фльоти мав вільну руку на випадок потреби; повторити заяву для відомости націоналістичного китайського уряду, що Формозу треба оборонити від комуністичного нападу навіть, коли б було заключене перемир'я в справі Кореї.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

МОНТРЕАЛ, КАНАДА. — Заряд від. 473 повідомляє, що річні збори членів відбудуться в понеділок, 25. лютого, в домівці У.Н.О., 7 Принц Артур Ст. В. Початок точно в год. 8-ій ввечорі. Рівнож при цій нагоді подаємо всім членам до відома, що членські належності буде приниматись кожного понеділка від год. 8 до 9 ввечорі. Зогляду на важкість справ, присутність всіх членів на річних зборах є обовязкова. — Д. Попадинець, голова, И. Чайківський, писар.

СТ. КАТЕРІНС, ОНТ. — Т-во ім. І. Франка, від. 427, повідомляє, що річні збори членів відбудуться в неділю, 24. лютого, в год. 2-ій пополудні, в салі У.Н.О. 177 Нагара вул. Просяться всіх членів прийти на збори, бо будуть звіти, та вибір уряду на 1952 рік. — В. Драган, предс.; С. Ковальський, кас.; П. Цибуляк, фін. секр.

ПІТСБУРҐ, ПА. — Тов. Рогатинщина, від. 396, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 24. лютого, в год. 3:30 пополудні, в галі на 18 and Sidney St., при укр. прав. церкві на Савт Сайд. Просимо прийти на означений час, бо буде звіт уряду за 1951 рік, а відтак вибір уряду на 1952 рік. Запрошується теж молодіж взяти участь в зборах. — І. Драпала, предс.; Ф. Цюлюпа, кас.; І. Слободян, секр.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тимсамим і співвласниками 12-ти мільйонового майна організації!

НОТИ

Осип Залеський:

Чоловічі хори:

1. Наш Клич
2. Ми Вернемось

25 ц. один прим.

На один голос з фортеп.

„ТУГА"

20 ц. один прим.

Замовляти у:

"SVOBODA"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

ПИЛИП РОМАНІВ, довголітній член і бувший урядник Тов. Прут, від. 356 УНСоюзу в Сйл. Міш., літ 65, номер 31. січня 1952 в шпиталі Порт Гюрон, Міш. Походив з села Монастирець, пов. Жидачів, Україна. Оставив в смутку жену Тетяну, 4 синів: Павла, Василя, Петра і Іллина, 2 дочки Анну і Ольгу та 3 внуків. Похорон відбувся з дому жалоби при участи багато народа на цвинтар St. Phillip Cemetery Columbus, Mich., на вічний спочинок. — В. П. П.

Анна Теслюк, секр.

ПОДЯКА

Прибита горем по страті моєї найдорожчої дочки бл. п. **ЗОФІЇ БРИКОВИЧ**, складаю щиру подяку всім, що поспішили зі словами потіхи і не оставили мене самої у важкій хвилині.

В першу чергу дякую Впр. о. Кан. Мігоцькому і Впр. о. д-р Побігущі за похоронні відправи, а всім членам родини, нашим приятелям та знайомим, численним громадянам, а зокрема громадянам Тернополя і Купчинець, дякую за участь у похороні, за вияви співчуття і подану мені поміч.

МАРІЯ ГОРБАЧЕВСЬКА

ПАНАХИДА

в першу річницю смерти

БЛ. П. КАТЕРИНИ з МАКОЙДІВ КАЧАЛИ

(родж. в селі Руда, пов. Рогатин, Зах. Україна)
яка померла 21. лютого 1951 р.,
відбудеться
в четвер 21. ц. м. о год. 9-ій рано в церкві св. Петра і Павла в Джерзі Сіті, Н. Дж.

Муж Михайло і діти
Василь, Степан, Гринько і Марія Качали.

ТАРЗАН, ч. 2774. Хірам завважує тайну.

GLOATING OVER THE GOLDEN DISC, TIRA FAILED TO NOTE THAT CHIRAM DID NOT LEAVE WITH HIS COMPANIONS

CALLING HER SERVING WOMEN, TIRA INSTRUCTED THEM TO CARRY THE DISC INTO HER BED CHAMBER.

STAGGERING UNDER THE WEIGHT OF THE HEAVY DISC, THE WOMEN RETURNED TO THE INNER CHAMBER.

TIRA TOUCHED A BLOCK OF STONE. IT SWUNG ASIDE. THE WOMEN DEPOSITED THE GOLDEN DISC IN THE CAVITY BEHIND IT.

Радіючи золотим кружком, Тіра не спостерегла, що Хірам не вийшов з своїми товаришами.

Прикликавши свої служниці, Тіра доручила їм занести кружок до своєї спальні.

Похилюючися під тягарем важкого кружка, жінки повернулися до внутра іншої кімнати. Тіра доторкнулася одного місця в кам'яній стіні і воно відчинилося. Жінки примістили золотий кружок у вижолобленім заглибленні за дверцятами.